

Антитръстова политика: Комисията наложи глоба на групата БЕХ от 77 милиона евро за блокиране на достъпа до ключова инфраструктура за природен газ в България

Брюксел, 17 декември 2018 г.

Европейската комисия наложи глоба на „Български енергиен холдинг“ (БЕХ), неговото дъщерно дружество за доставка на газ „Булгаргаз“ и неговото дъщерно дружество за газова инфраструктура „Булгартрансгаз“ („групата БЕХ“) в размер на 77 068 000 евро за блокиране на достъпа на конкуренти до ключова газова инфраструктура в България в нарушение на антитръстовите правила на ЕС.

Комисар Маргрете **Вестегер**, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви: *„Потребителите във всички държави членки трябва да могат да се възползват от предимствата на един интегриран и конкурентен единен европейски енергиен пазар. Годици наред българските потребители на природен газ са били лишени от възможност за избор на доставчици, тъй като групата БЕХ е отказвала да предостави достъп до своята газова инфраструктура на други доставчици на газ на едро. С днешното решение ще насърчим развитието на отворен и конкурентен енергиен пазар в полза на потребителите в България, в съответствие с целите на Енергийния съюз.“*

БЕХ е традиционният държавен енергиен оператор в България, който е вертикално интегрирано дружество. Неговото дъщерно дружество „Булгартрансгаз“ контролира газовата инфраструктура в България. Друго негово дъщерно дружество — „Булгаргаз“, извършва доставки на газ за потребителите в България.

В решението, взето днес, се констатира, че групата БЕХ има господстващо положение както на пазарите за газова инфраструктура, така и на пазарите за доставка на газ в България.

В него се заключава също, че **БЕХ и неговите дъщерни дружества са злоупотребили с господстващото си положение**, като са възпрепятствали навлизането на пазарите за доставка на газ в България чрез неправоморно ограничаване на достъпа до притежаваната и експлоатираната от тях инфраструктура. БЕХ е използвало господстващото положение на едно от дъщерните си дружества — „Булгартрансгаз“, за да защити почти монополното положение на другото си дъщерно дружество, „Булгаргаз“, по отношение на доставките на газ. Освен това „Булгаргаз“ се е презапасявало с капацитет по единствения газопровод за внос, транспортиращ газ през Румъния за България, за да не може той да бъде използван от потенциални конкуренти.

В периода между 2010 и 2015 г. групата БЕХ е блокирала достъпа до следната газова инфраструктура:

- вътрешната газопрееносна мрежа на България,
- единственото газохранилище в България и
- единствения газопровод за внос на газ в България, който е бил изцяло резервиран от БЕХ.

Без да имат достъп до тази основна инфраструктура, за потенциалните конкуренти е било невъзможно да навлязат на българския пазар за доставки на газ на едро в България. Това е попречило на развитието на конкуренция и е осигурило почти монополно положение на Булгаргаз.

Комисията заключи, че това поведение от страна на групата БЕХ е в нарушение на член 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който забранява злоупотребата с господстващо положение на пазара. Ето защо Комисията реши да наложи глоба на дружеството.

Днешното решение е още един пример за това как прилагането на правилата на ЕС за конкуренцията допълва законодателните действия за осигуряване на отворени и конкурентни пазари на газ в ЕС, в съответствие с целите на Енергийния съюз. По-специално Комисията има за цел да подобри конкуренцията и равнището на сигурност на доставките на газ на пазарите в Югоизточна Европа, включително в България.

Премахването на пречките пред навлизането на конкуренти ще позволи на българския пазар на

газ на едро да функционира по-ефективно, с повече купувачи и продавачи, и ще осигури на българските потребители по-добри цени и възможност за избор на доставчици на газ. Това ще бъде допълнително улеснено от неотдавнашното откриване на [междусистемната връзка за транспортиране на газ между България и Гърция](#), за която Комисията [одобри на 8 ноември 2018 г. публична помощ](#), както и от [проекта за енергийно сътрудничество между България, Румъния, Унгария и Австрия \(БРУА\)](#), който ще даде възможност на българските търговци на едро да разнообразят своите източници на доставки.

Последици от решението

Комисията наложи на БЕХ, „Булгаргаз“ и „Булгартрансгаз“ глоба в размер на **77 068 000** евро, като те са солидарно отговорни за плащането ѝ.

Глобата беше определена въз основа на [Насоките на Комисията от 2006 г. за определяне на глобите](#) (вж. съобщение за медиите [IP/06/857](#) и информационна бележка [МЕМО/06/256](#)). При определянето на размера на глобата Комисията взе под внимание съответните продажби на дружеството в България, тежестта на нарушението и неговата продължителност.

Контекст

„Български енергиен холдинг“ (БЕХ) е държавно дружество, което извършва дейност в енергийния сектор в България. БЕХ контролира няколко български енергийни дружества, включително „Булгаргаз“, което е основният доставчик на газ на едро надолу по веригата в България, и „Булгартрансгаз“ — собственика на българската преносна мрежа и на единственото газохранилище в България.

По силата на [член 102](#) от Договора за функционирането на ЕС (ДФЕС) злоупотребата с господстващо положение на пазара, която може да засегне търговията и да ограничи конкуренцията, е забранена.

Комисията [откри официалната процедура по разследване на поведението на групата БЕХ](#) на 4 юли 2013 г. вследствие на проверка, извършена в помещенията на групата през септември 2011 г. Комисията изготви [изложение на възраженията](#) на 23 март 2015 г., последвано от писмо с изложение на фактите.

Повече информация за днешното решение ще бъде достъпна под номер АТ.[39849](#) в [публичния регистър на делата](#) на уебсайта на Комисията, посветен на [конкуренцията](#), след като бъдат уредени въпросите, свързани с поверителността.

Други дела

Днешното решение е част от усилията на Комисията за подобряване на конкуренцията между доставчиците на газ и сигурността на доставките в Югоизточна Европа с цел осигуряване на отворени и конкурентни пазари на газ, в съответствие с целите на [Енергийния съюз](#). През май 2018 г. Комисията прие решение за налагане на [обвързващи задължения на „Газпром“](#), с което се гарантира свободното движение на газ нагоре по веригата в региона ([АТ.39816](#)). Освен това Комисията понастоящем разследва [румънския оператор на преносна система „Transgaz“ за потенциални ограничения на износа на газ](#) ([АТ.40335](#)).

По друго дело, отнасящо се до, БЕХ Комисията прие през декември 2015 г. решение, с което прави правно обвързващи ангажиментите, предложени от БЕХ, за прекратяване на ограниченията на конкуренцията на пазара за електрическа енергия на едро в България.

Искове за обезщетение за вреди

Всяко лице или дружество, пострадало от антиконкурентното поведение, описано в това дело, може да предяви иск за обезщетение за вреди пред съдилищата в страните от ЕС. И съдебната практика на Съда на ЕС, и Регламент № 1/2003 на Съвета потвърждават, че при дела в националните съдилища дадено окончателно решение на Комисията представлява доказателство със задължителна доказателствена сила, че поведението се е състояло и е било незаконно. Въпреки че Комисията вече е наложила глоба на участниците в картела, обезщетения за вреди могат да бъдат присъждани, без да бъдат намалявани с оглед на наложената от Комисията глоба.

[Директивата за обезщетения при нарушаване на антиръстовите правила](#), която държавите от ЕС трябваше да въведат в своето законодателство до 27 декември 2016 г., [улеснява жертвите на антиконкурентни практики при получаването на обезщетение за вреди](#). Повече информация за исковете за обезщетение за вреди, включително практическо ръководство за изчисляване на вредите, ще намерите [тук](#).

Инструмент за подаване на сигнали

Комисията създаде инструмент, който да улесни лицата да предупреждават за антиконкурентни практики, като същевременно запазят анонимността си. Новият инструмент защитава анонимността на лицата, подали сигнал, чрез специално проектирана система за криптирани съобщения, която позволява двупосочна комуникация. Инструментът е достъпен на следния

IP/18/6846

Лица за контакти с медиите:

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)